

Ehl-i hidâyet ve huzurun dünyalarının hakikatini tasvir eden İkinci Levha'nın, her bir cümlesini özetle açabilir misiniz?

"Dema gaflet zeval buldu,... Ve nur-u Hak ayân gördüm."

Ne zaman ki gaflet zeval buldu, kayboldu, o zaman Hak nurunu açıkça gördüm.

"Vücut, bürhan-ı Zât oldu,... Hayat, mir'at-ı Hakk'tır gör."

Kâinat ve içindekilerin varlığı, Allah'ın zatının varlığına bir delil oldu. Hayat, Hakk'ın görünmesine (*ve bilinmesine*) bir aynadır, bunu böyle gör.

"Akıl, miftah-ı kenz oldu, ... Fena, bab-ı bekadır gör."

Akıl hazineler anahtarı oldu. (*Eşyada tecelli eden esmâ-i hüsnayı okumaya bir anahtar oldu. Her varlıkta tecelli eden ilâhî isimleri okutturdu.*) Eşyanın fena bulmaları, bekaya ermelerinin bir kapısıdır; bunu böyle gör.

"Kemalin lem'ası söndü, ... Fakat, şems-i Cemal var gör."

Kemalin parıltısı söndü, fakat cemalin güneşi parıldıyor. Bir şey kemal bulduktan sonra ondaki bu kemal parıltısı söner, ama bu sönmekle o şeyin cemali (*ayrı bir âlemde*) bir güneş gibi parlar.

"Zeval, ayn-ı visal oldu, ... Elem, ayn-ı lezzettir gör."

Bu dünyada zeval bulup gitmek, aslında (*öte âlemdeki binlerce dostuna*) kavuşmanın ta kendisidir. Bu dünyada çekilen elemeler (*baki lezzetleri netice vereceğinden*) gerçekte lezzetin tâ kendisidir,

"Ömür nefsi amel oldu, ... Ebed ayn-ı ömürdür gör."

Amelle geçen bir ömür sanki bütünüyle amel (*in kendisi*) oldu. (*Ebedî saadet bu ömürle kazanılacağından*), ebed sanki bu ömrün kendisidir; bunu böyle gör.

"Zalâm zarf-ı ziya oldu, ... Bu mevtte hak hayat var gör."

Karanlık gördüğümüz (*zahirde / görünüşte hoşumuza gitmeyen*) şeyler, içlerinde ziya taşıdılar (*hastalıkların günahlara keffaret olması gibi*). Bu ölümden hakiki hayata kavuşma olduğunu gör.

"Bütün eşya enis oldu, ... Bütün asvat zikirdir gör."

Bütün eşya ünsiyetli birer arkadaş oldular. İşitilen bütün seslerin zikir olduğunu, Allah'ı hatırlattıklarını gör.

"Bütün zerrat-ı mevcudat, ... Birer zâkir, müsebbih gör."

Varlıkların bütün atomlarının (*Allah'ı zikir ve tesbih eden*) birer zâkir ve müsebbih olduklarını gör.

"Fakrı kenz-i gına buldum, ... Aczde tam kuvvet var gör."

Allah'a karşı fakr ve ihtiyacını bilmeyi, bir zenginlik hazinesi olarak buldum. Ona karşı acizliğini bilmeyi, tam bir kuvvet olarak gör.

"Eğer Allah'ı buldunsa, ... Bütün eşya senindir gör."

Allah'a iman ettinse, senin hizmetine verilen bütün eşyaya bir bakıma sahip olabilirsin. Bunu böyle gör.

"Eğer Mâlik-i Mülk'e memluk isen, ... Onun mülkü senindir gör."

Eğer bütün mülkün maliki olan Allah'a kul ve köle olursan, bütün eşyayı seninmiş gibi görebilirsin.

"Eğer hodbin ve kendi nefesine mâlik isen: Bilâ-addin beladır gör."

Eğer bencil isen ve (*kendini Allah'ın mülkü olarak bilmek yerine*) kendini nefesine malik sanıyorsan, (*Onun idaresi ve belalardan korunması gibi kaldırmaktan aciz olduğun ağır yükler*) senin için sayısız belalara yol açar.

"Bilâ-haddin azabdır tad, ... Bilâ-gayet ağırdır gör."

Bunun hadsiz ağırlığını gör ve azaplarını tat.

"Eğer hakikî abd-i hudabin isen, ... Hududsuz bir safadır gör."

Eğer kendini Allah'ın kulu olarak görür (*ve mülkü Malikine teslim edersen,*) bunda hududsuz sefalar olduğunu görürsün.

"Hesabsız bir sevab var tad, ... Nihâyetsiz saadet gör..."

Bunun hesabsız sevabını tadar, sonsuz saadetini görürsün.

- [Sözler, On Yedinci Söz, İkinci Makam, İkinci Levha.](#)